

ใต้ฟ้าสี่ครามที่บราซิล

(เพื่อลงพิมพ์ในสารวาสุฯ)

ช. ศรีพิมพ์ ซาเวียร์, osu

Bem Vinda (เบีม เวนดา) ขอกล่าวคำต้อนรับในภาษาโปรตุเกส เพื่อเชิญชวนผู้อ่านไปเยือนบราซิลกับดิฉัน

“ห้องฟ้าที่ริโอ เดอจาเนโร เป็นห้องฟ้าที่สวยงามที่สุดในโลก” นี่คื คำบอกเล่าของท่านอธิการบดีแห่งมหาวิทยาลัยซานตาอูร์สุลา แปลว่า “นักบุญอูร์สุลา” ท่านกล่าวด้วยความภูมิใจเกี่ยวกับริโอ เดอจาเนโร ให้กับผู้ฟังคือ ชิสเตอร์รวงกาญญา และ ดิฉัน ดิฉัน ค่อนข้างเห็นด้วยกับท่านว่าห้องฟ้าที่นี่สวยงามจริง ๆ ดิฉันจะเชิญชวนท่านผู้อ่านให้ไปเยือนบราซิลด้วยกัน เท่าที่เนื้อที่ในหน้า กระดาษจะอำนวย

๑. ผจญภัยกับการรอดอยในสนามบินปารีส

วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๐๐๗ ชิสเตอร์รวงกาญญาและดิฉัน ได้มี โอกาสไปเยือนบราซิล ประเทศที่มั่งคั่งด้วยทรัพยากรทาง ธรรมชาติประเทศหนึ่งในโลก แต่ความยากจนก็ยังเป็นอุปสรรค สำหรับประเทศกำลังพัฒนาประเทศนี้เช่นกัน บราซิลเป็นประเทศ เดียวในทวีปอเมริกาใต้ที่เคยถูกปกครองโดยประเทศโปรตุเกส

กว่าจะไปถึงบราซิล เราออกเดินทางโดยสายการบินแอร์ฟรานซ์ จากกรุงเทพฯ ไปลงที่สนามบินชาร์ลส์ เดอโกล ที่กรุงปารีส เราใช้เวลาบินประมาณ ๑๑ ชั่วโมง และนั่งรออีก ๑๗ ชั่วโมง เพื่อต่อเครื่องบินอีกลำหนึ่งไปเมืองริโอ เดอ จาเนโร การรอคอยนั้นค่อนข้างยาวนานมากในสนามบิน เราอยู่ในเครื่องบินอีกประมาณ ๑๐ ชั่วโมง รวมการเดินทางที่มาราธอนแล้วก็ประมาณ ๓๘ ชั่วโมง เมื่อเครื่องร่อนลงที่เมืองริโอ เดอ จาเนโร เป็นยามเช้าตรู่ ชีสเตอร์ Assuncao Rosetti พร้อมด้วยชีสเตอร์อีกท่านหนึ่งมารับเรา ทักนียบภาพระหว่างทางเพื่อไปยังที่พักของเรา คือ กลุ่มบ้านที่ทำงานกับมหาวิทยาลัย Santa Ursula หรือ USU นั้น สวยงามมาก รถแล่นไปตามถนน ผ่านบ้านเรือน สำนักงาน ตึกกรม สลับกับท้องทะเล ภูเขา ถนนยกระดับสองชั้น และที่เห็นเด่นชัดก็คือ รูปปั้นพระเยซูเจ้าขนาดใหญ่ที่ประดิษฐานอยู่บนเขาสูง แต่ช่วงนั้นเราค่อนข้างเหนื่อยเพราะการเดินทางที่ยาวไกล เราสลบไสลไปหนึ่งวันกับอีกหนึ่งคืน

๒. ทำไมจึงเป็นบราซิล?

เมื่อมาใคร่ครวญดูว่าเหตุใดจึงเป็นบราซิล จึงขอท้าวความถึงเมื่อเดือนตุลาคม ๒๐๐๖/๒๕๔๙ คณะอัครมุขมณฑลแห่งสหภาพโรมันภาคไทยได้จัดประชุมสมัชชาคณะของภาคที่เชียงใหม่ เพื่อเตรียมประชุมสมัชชาใหญ่ของคณะที่จะจัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๑ กันยายน — ๒๐ ตุลาคม ๒๐๐๗/๒๕๕๐ ที่กรุงโรม..... ช่วง

หลังของการประชุม ที่ประชุมได้ลงมติให้ดิฉันให้ไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนไปประชุมพร้อมกับชีสเตอร์รองกาญจนา ซึ่งเป็นเจ้าคณะที่จะต้องไปโดยหน้าที่และตำแหน่งอยู่แล้ว..... เป็นธรรมเนียมของคณะอัครมุขมณฑลที่ได้กระทำสืบต่อกันมาก่อนที่จะถึงการประชุมสมัชชาใหญ่ คือ การเยี่ยมเยือนประเทศต่าง ๆ ที่มีคณะอัครมุขมณฑลดำเนินงานอยู่ จุดประสงค์ของการเยือนนี้ ก็เพื่อให้ชีสเตอร์ที่จะไปประชุมที่โรม ได้ทำความรู้จักชีสเตอร์ที่ทำงานอยู่ในประเทศอื่น ๆ เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกันของชีสเตอร์ และเป็นโอกาสให้เราได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ความเป็นมาของประเทศที่เราไปเยือน ทางศูนย์กลางคณะได้เชิญชวนให้ผู้ไปเยือนไปเยี่ยมประเทศที่มีความแตกต่างจากประเทศที่เราเจริญชีวิตอยู่เท่าที่จะสามารถจัดได้ ในที่สุด เราก็ได้รับอนุญาตจากโรมให้ไปเยือนประเทศบราซิลได้

๓. ประวัติศาสตร์ประเทศบราซิล

ดิฉันขอเสนอประวัติศาสตร์ประเทศบราซิลฉบับย่อ ตามที่ดิฉันได้ฟังจากท่านเจ้าของประเทศเล่าให้ฟัง และจากหนังสือแนะนำบราซิล

- ๐ บราซิล เป็นชื่อของต้นไม้ชื่อ Pao Brazil ที่พบมากตามชายฝั่งของประเทศนี้ ชาวโปรตุเกสนำกลับไปขายทางยุโรปจนเกือบหมด คนบราซิลเล่าว่า เมื่อไม้นี้ติดไฟ จะลุกโชติช่วงดังสีแดงเพลิง

- ดินแดนแห่งนี้ถูกค้นพบโดยนักเดินเรือชาวโปรตุเกสเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๑๕๐๐
- เมืองหลวงแห่งแรก คือ Salvador อยู่ในรัฐ Bahia ปี ๑๕๔๙
- เมืองหลวงแห่งที่สอง คือ Rio de Janeiro ปี ๑๗๖๓
- เมืองหลวงปัจจุบัน คือ Brasilia ปี ๑๙๖๐
- สินค้าส่งออกหลักของบราซิล ได้แก่ น้ำตาล กาแฟ และทองคำ
- ประชากร ประมาณ ๒๐๐ ล้านคน .....เป็นประเทศที่มีพลเมืองที่เป็นคริสต์นิกายคาทอลิกมากที่สุดในโลก ประชากรมีความหลากหลายหลายเชื้อชาติ มีทั้ง ชาวอัฟริกันที่เคยถูกจับขายมาเป็นทาส ชาวอินเดียแดงเจ้าของผืนดินกลุ่มดั้งเดิม มีทั้งชาวยุโรปดั้งเดิม และ กลุ่มใหม่ อีกทั้งชาวเอเชีย ที่เข้ามาทำธุรกิจ
- เป็นประเทศเดียวในลาตินอเมริกาที่ใช้ภาษาโปรตุเกส
- บราซิลเป็นอิสระจากโปรตุเกส ปี ๑๘๑๕

๔. ความเป็นมาที่น่าทึ่งของอูร์สุลินที่บราซิล

๑๗๓๕ หญิงสาวราวหกถึงแปดคนร่วมกันเริ่มชีวิตอูร์สุลินที่ Merces (ออกเสียงว่า “แมดเสส”) โดย Luiza Monterser (หลุยซา มอนเตเชส) ท่านได้รวบรวมกลุ่มหญิงสาว มาดำเนินชีวิตนักบวชอยู่ร่วมกันในอาราม ต่อมาภายหลัง มีพระสงฆ์ เยสุอิตท่านหนึ่งช่วยขอ

พระวินัยของคณะอูร์สุลินจากกรุงโรมมาให้คณะนักบวชหญิงกลุ่มนี้ ต่อมาสังฆราชมอบวัดให้ ภายหลังกลุ่มซาเปลี่ยนชื่อเป็น อูร์สุลา

๑๗๕๗

Luiza พบกางเขนศักดิ์สิทธิ์ที่ประตูของคอนเวนต์ ก่อตั้งแห่งใหม่ ชื่อ ร.ร. Soledade (ออกเสียงว่า “ซอลเลดดาจี”)

๑๗๓๙

๑๙๐๐

เข้าร่วมกับอูร์สุลินแห่งสหภาพโรมัน

ปัจจุบันมีซิสเตอร์ประมาณ ๑๐๐ คน กระจายกันอยู่ทั่วประเทศ มีทั้งหมด ๑๔ บ้าน ซิสเตอร์ทำงานด้านการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ และงานอภิบาลต่าง ๆ

๕. เล่าเรื่องเมือง Rio de Janeiro (ริโอ เดอ จาเนโร)

ชื่อ “ริโอ” นี้ เจ้าของภาษาออกเสียงเป็น “ซีโอ” เพราะในภาษาโปรตุเกส ตัวอักษร R จะออกเสียงเป็น H..... เมืองนี้ถูกค้นพบโดยนักเดินเรือชาวโปรตุเกส เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๑๕๐๒ แปลว่า “แม่น้ำเดือนมกราคม” เมื่อครั้งที่กษัตริย์นโปเลียนรุกรานโปรตุเกส เจ้าชายแห่งโปรตุเกส พระนามว่า Don Joo VI ได้รับการสวมมงกุฎเป็นกษัตริย์แห่งราชอาณาจักรบราซิล ปี ๑๘๑๕ ริโอจึงเป็นเมืองที่สำคัญแห่งหนึ่ง เป็นเมืองใหญ่อันดับสองรองจาก เซาเปาโล ที่เป็นรัฐเอกทางด้านอุตสาหกรรม เมืองริโอนี้มีชื่ออีกด้านหนึ่ง คือ หาดทรายสวยงาม

๕. Cristo Redemptor

เมื่อเราพ้นจากการเดินทาง สิ่งแรกที่ซิสเตอร์ที่ริโอจัดให้เราไปชมก็คือ พระคริสต์ พระผู้ไถ่ เรานั่งรถโดยมีสารภีที่ขำขันขำนาฏทางเป็นอย่างมาก รถไต่ภูเขาคอร์โควาโดไปเรื่อย ๆ จนมาจอดหาที่จอดรถบนไหล่ทางที่ลาดชันเป็นที่สุด จนเราได้กลิ่นผ้าเบรคใหม่มาแตะจมูก จากนั้น เราก็ตัดขึ้นลิฟท์ที่เจาะในภูเขา สูงราว ๆ ตึก ๔ ชั้น ต่อจากนั้น เราก็ต้องไปเดินขึ้นบันไดเลื่อนอีกสองช่วง จึงจะถึงองค์พระ วันนั้นแสงแดดแผดกล้า ท้องฟ้าสดใส แต่ความสูงของยอดเขาที่ปุยมะชมลยผ่านไปมาบดบังพระพักตร์ของพระคริสต์เป็นครั้งคราว รูปปั้นนี้กลายเป็นสัญลักษณ์สำหรับริโอและบราซิลไปแล้ว เพราะหากเราเดินทางอยู่ในเมืองริโอ เราก็จะมองเห็นพระรูปคริสต์ คล้ายกับจะเตือนใจเราว่า พระเจ้าทรงประทับอยู่กับมนุษย์เสมอไม่ว่าเวลาใด แสงแดดที่จัดจ้าส่องให้เห็นรอยแกะสลักรูปหัวใจที่กลางพระอุระขององค์พระ ดิฉันรู้สึกปิติยินดีที่ได้มีโอกาสมาเยี่ยมชมสถานที่นี้ได้อย่างที่ไม่ได้คาดหวังตั้งใจมาก่อน มีประชาชนหลังไหลมาไม่ขาดสาย มีทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติและคนพื้นเมือง หลังจากนั้น ซิสเตอร์ Regina (เฮจีน่า) พาเราไปดื่มน้ำผลไม้ ซิสเตอร์รวงกาญจน่าอยากจะทดลองดื่มน้ำ graviola เราจึงปรารณกันว่าอยากเห็นผลของ Graviola (กราวีโอล่า) ว่าน่าตาเป็นอย่างไร แต่เราก็ไม่มีโอกาสได้เห็นผลกราวีโอล่าสักที แม้จะพยายามหาตามร้านผลไม้ต่าง ๆ

ขอเล่าเกร็ดเล็กน้อยของพระรูปพระคริสต์

พระรูป มีขนาด สูง ๓๘ เมตร และ หน้า ๑๑๕ ตัน

ประดิษฐานอยู่เหนือยอดเขา Corcovado

ประวัติของพระคริสต์

๑๙๒๒ พิธีวางศิลาฤกษ์ของพระรูป วันที่ ๔ เมษายน

๑๙๒๓ มีการจัดสัปดาห์เพื่อเรียกรายได้ในระดับประเทศเพื่อช่วยสร้างพระรูป โดย วิศวกร ชื่อ Heitor de Silva Costa

๑๙๓๑ มีพิธีฉลองเปิดพระรูปปั้นทางศิลปะที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก (ออกแบบโดย Carlos Oswald ทำการแกะสลักโดยนายช่างศิลป์ชาวฝรั่งเศส ชื่อ Paul Landowski)

๑๙๔๐ สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์นปอลที่ ๒ เสด็จเยือนพระรูปคริสต์ พระผู้ไถ่

๑๙๙๐ การบูรณะซ่อมแซมองค์พระ โดยความร่วมมือใจของหลายฝ่ายทั้งภาครัฐ ศาสนา และ เอกชน

๒๐๐๗ องค์พระคริสต์นี้ได้รับการลงคะแนนเสียงจากคนทั่วโลกให้เป็นหนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์ของโลก

๖. Pao de Asucar ก้อนน้ำตาลรูปขนมปัง

สถานที่อีกแห่งหนึ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของริโอ ก็คือ “เปา เดอ อาซูกา” ตามหัวเรื่องที่เขาเขียนไว้นั่นเอง ซิสเตอร์รวงกาญจน่าถามมัคคุเทศน์จำเป็นของเราถึงความหมายของ “เปา เดอ อาซูกา” ซ. เฮจีน่าอธิบายให้ฟัง และดิฉันจับใจความได้ว่า สถานที่แห่งนี้มีรูป

ทรงคล้ายก้อนขนมปัง และที่ตรงนั้นเป็นสถานที่ขนถ่ายน้ำตาล
สินค้าขึ้นชื่อของบราซิล การเดินทางไปที่เปา เดอ อาซูกา นี้ก็
ต้องผจญภัยขึ้นกระเช้าไฟฟ้าถึงสองช่วง เราขึ้นจากสถานี แล้วก็
แวะเปลี่ยนกระเช้าอีกแห่งหนึ่งบนยอดเขาใกล้ ๆ กันก่อน เมื่อขึ้น
ไปถึงบนยอดเขา ทักษะนิยามที่งดงามจับตาก็คือ ท้องฟ้าสีคราม
ที่ปกคลุมเหนือเกาะแก่งน้อยใหญ่ บนผืนน้ำสีฟ้าสดใสมีเรือเล็ก
ๆ จอดอยู่มากมายรายรอบเกาะแก่ง หาดทรายที่กว้างใหญ่ยาว
ทอดลงไปในน้ำทะเล ทิวเขาสลับซับซ้อน ตึกรามบ้านช่องที่สลับ
กับวัดวาอาราม ...บนยอดเขามีสถานที่น่าชมอีกแห่งคือ ร้านขายหินสี
ต่าง ๆ ทำเป็นรูปนกชนิดต่างๆ เจียรระโนอย่างงามวิจิตรและน่า
ทึ่งในฝีมือของจิตรกรและความงามของสีตามธรรมชาติของศิลา
เหล่านั้น เราทั้งสามก็ได้แต่เพียงเมียงมองชื่นชมความงามของ
นกหินแสนสวยเท่านั้น หาได้มีทรัพย์ที่จะซื้อเก็บไปดูเล่นแต่อย่าง
ใดไม่ แต่เจ้าของร้านก็ใจดี พาชม และอธิบายอย่างไม่เห็นแก่
เหน็ดเหนื่อย ต่อจากนั้นเราก็กลับไปนั่งกระเช้าไฟฟ้ากลับ หาก
ใครที่เป็นโรคหัวใจและแพ้อากาศสูง ก็ไม่ควรที่จะสัญจรด้วย
ยานพาหนะชนิดนี้เด็ดขาด เพราะถึงแม้ว่า เราจะได้เป็นโรคดัง
กล่าวก็ตาม แต่เราก็ใจหวิว ๆ เหมือนกันเพราะความสูง.....

๗. ถังรองรับขยะแบบแยกประเภท

สิ่งที่โดดเด่นมากอีกอย่างหนึ่งของสถานที่นั้น ก็คือ ถังรองรับขยะ
ที่มีอยู่ตามมุมต่าง ๆ ชุตละสี่ใบ เพื่อรองรับขยะโดยแยกประเภท

ได้แก่ ถังรองรับโลหะ กระดาษ พลาสติก และ ขอนรีไซเคิล ใน
ใจดิฉันนึกนิยมความพยายามของคนที่นี่มาก ที่พยายามรักษา
ความสมดุลทางธรรมชาติโดยการอนุรักษ์รักษาสภาพของสถานที่
ท่องเที่ยวให้น่าดูน่าชม ดิฉันฝันต่อไปว่า คนในเมืองไทยของเรา
จะใส่ใจมากขึ้นถึงการจัดการขยะอย่างมีระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อสาร
ปนเปื้อนจะได้ไม่แพร่ขยายไป ทำให้เกิดอันตรายต่อคนและสิ่ง
แวดล้อม

๘. Sao Bento Monastery เป็นโบสถ์ที่สวยงาม ศิลปะแบบบาร็อค
วัดนี้สร้างโดยพระเบเนดิกติน ใน ปี ๑๖๑๗ วัดนี้เป็นวัดสำคัญแห่ง
หนึ่งประจำเมืองริโอ ผู้นำชมสถานที่เป็นอาสาสมัครมาบรรยาย
แต่เมื่อเราไปถึงที่นั่น ก็ค่อนข้างเย็นแล้ว อาสาสมัครจึงไม่มีใครจะ
สมัครใจบรรยายสักเท่าใด แต่มีสิ่งหนึ่งที่ดิฉันเห็นว่า คนบรรยาย
เห็นว่าสำคัญ คือ โคมไฟใหญ่โตคู่หนึ่งทำจากแร่เงิน เขาเล่าว่า
ในบราซิลมีทองคำมาก ทองคำเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในบราซิล ดัง
นั้น เมื่อต้องการโคมไฟที่ทำด้วยเงิน ต้องไปซื้อมาจากประเทศ
อื่น! ศิลปะแบบบารอคนั้นก็งามแบบมีลายละเอียดมาก

๙. Copacabana คนบราซิลเลียนอวดว่า หาดโคปาคาบานา เป็น
หาดทรายที่ไม่ต้องสงสัยเลยว่า เป็นหาดที่สวยงามที่สุดในโลก หาด
ทั้งกว้าง และยาวมาก ประมาณ ๔ กิโลเมตร คีนสุดท้ายก่อน
ที่เราจะออกจากเมืองริโอ ซิสเตอร์เจ้าของบ้านปรารภนาให้เราได้

เห็นริโอยามค่า ท่านจึงพาเราไปตระเวนราตรี ผู้คนมากมายพักผ่อนเล่นกันบนหาดทราย

๑๐. อาสนวิหารแห่งริโอฯ

อาสนวิหารที่นี่ ถ้ามองจากภายนอกจะมองแทบไม่ออกว่า เป็นโบสถ์วิหาร เพราะรูปทรงอันแปลกตา เป็นคล้ายตึกที่เป็นทรงกลมกว้างมากที่ฐานและค่อย ๆ ลด ความผอมเพรียวลงที่ปลายยอด แต่สถาปัตยกรรมภายในนั้นเป็นทรงกลม มีพระแท่นอยู่ตรงกลาง ผู้ประกอบพิธีก็จะอยู่ที่ตรงใจกลางของพิธี ประชาชนผู้มาร่วมพิธีก็จะอยู่รายล้อมพระแท่น เป็นแนวความคิดแบบใหม่ ทางด้านเทววิทยาที่ปรารถนาให้ผู้คนมีส่วนร่วมมากที่สุดในการพิธีกรรม โดยใช้สัญลักษณ์รูปวงกลมอย่างเด่นชัดมาก

๑๑. มหาวิทยาลัยซานตาอูร์สุลา เป็นมหาวิทยาลัยของคณะอูร์สุลิน ตั้งอยู่ที่เมืองริโอฯ แรกเริ่มเดิมทีนั้น ในปี ๑๙๒๖ สมเด็จพระสันตะปาปาทรงขอให้คณะอูร์สุลินเปิดมหาวิทยาลัยสักแห่งหนึ่ง ภายหลังจากประชุมสมัชชาใหญ่คณะในปีเดียวกันนั้นเอง คณะอูร์สุลินได้จัดเตรียมมอบบรมบุคคลากรที่จะมาช่วยดำเนินงาน ปี ๑๙๓๙ มหาวิทยาลัยซานตาอูร์สุลาได้เปิดดำเนินการให้การศึกษา กับกุลบุตรกุลธิดาของคนบราซิลเลียนมานับแต่บัดนั้น ....ตามคำบอกเล่าของท่านอธิการบดีของมหาวิทยาลัย ท่านมีความคิดเห็นว่าการศึกษาของบราซิลค่อนข้างเกิดขึ้นล่าช้ากว่าประเทศอื่น ๆ

ในลาตินอเมริกาที่ใช้ภาษาสเปน หมายถึงประเทศอื่น ๆ รอบบราซิลนั้นได้ มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๖ แล้ว แต่ในบราซิล มหาวิทยาลัยแห่งแรกที่มีชื่อว่า Federal University of Rio de Janeiro เพิ่งจัดตั้งขึ้นในศตวรรษที่ผ่านมานี้เอง คือ ปี ๑๙๒๐ ปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยซานตาอูร์สุลากำลังประสบความยากลำบากไม่น้อยในการจัดการด้านการศึกษา อันเนื่องมาจากการขาดความจริงใจของรัฐที่มีต่อมหาวิทยาลัยเอกชน รัฐมิได้ส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจัง มีการแทรกแซงทางการศึกษาโดยนักการเมือง แต่บรรดาซิสเตอร์ คณาจารย์และผู้บริหาร ต่างก็ร่วมแรงร่วมใจกันจัดการด้านศึกษาอบรมต่อไปโดยไม่ย่อท้อ

เรื่องราวในประเทศบราซิลยังไม่จบ ฉบับหน้า ดิฉันจะเล่าให้ฟังถึงโรงเรียน ที่เราไปเยี่ยมชม ว่าจะคล้ายกับ ร.ร. ในบ้านเราเพียงไร อีกเรื่องที่ดิฉันอยากแบ่งปันให้ท่านฟังคือ Our Laly of Apariceda หรือแม่พระฉวีดำ แม่พระแห่งประเทศบราซิล หมู่บ้านของคนยากคนจนที่เราไปเห็นมา ลิฟท์ที่มหัศจรรย์ที่สุดที่ดิฉันเคยเห็น และ ฯลฯ ขอให้ท่านเชื่อว่าดินแดนแม่น้ำอเมซอนนี้ ยังมีเรื่องราวอีกมากที่เรายังไม่ทราบ เราสองคนเพียงแค่นี้เฉียด ๆ ไป แล้วเก็บมาเล่าให้ฟัง ถ้าท่านอยากทราบว่า graviola คือ อะไร และเราพบมันที่ไหน ขอเชิญติดตามได้ในฉบับหน้านะคะ

Dues Abencoe (ออกเสียงว่า เดออุส อะเบียงซอย) แปลว่า ขอ
พระเจ้าอำนวยการพระพรท่าน

สำหรับฉบับหน้าค่ะ ไม่ใช่ฉบับนี้

Bahai

ต่อจากริโอ ๆ เราก็เดินทางไปอีกเมืองหนึ่ง ชื่อ ซัลวาดอร์ อยู่ในรัฐ
บาเยีย ที่นี่เคยเป็นเมืองหลวงเดิมมาก่อน เป็นจุดกำเนิดของอูร์
สุลินแห่งบราซิล ชิสเตอร์เฮจินาพาเราไปที่อารามแห่งแรกของอูร์
สุลิน ด้านหนึ่งของคอนแวนต์เป็นปีกหนึ่งของโรงเรียน lift lower
and upper city

เมือง bahia Salvador เด็กนักเรียน ย่านคนจน
Merces (แมดเสส) ร.ร. Soledade (ซอลเลดดาจี)
graviola
Our Laly of Apariceda แม่พระฉวีดำ
pedro segrudu

โอบอลที่งามที่สุด

สิ่งประทับใจที่ได้รับจากการเยือนบราซิล

- o น้ำใจของคนบราซิล การต้อนรับที่อบอุ่น เราว่า คนไทย
ต้อนรับเก่งแล้ว เรารู้สึกทั้งในการต้อนรับของคนที่นี่อย่าง
ประทับใจไม่รู้ลืม
- o ความศรัทธาของคนบราซิลต่อพระศาสนา ทั่วทุกหนแห่ง
มูมตลาด ร้านค้า เราจะพบเห็นโบสถ์วิหารทั่วไป เหมือนกับ
ที่เราพบเห็นวัดมากมายในประเทศไทยเกือบจะบนถนนทุกสาย
ทุกหมู่บ้าน เราพบว่ามีการถวายบูชามิสซาเกือบทุกโมงยาม
ประชาชนเลื่อมใสศรัทธามาก
- o ความงามของธรรมชาติ หาดทราย ท้องฟ้า สถาปัตยกรรม
ที่ผสมผสานความเป็นบราซิล
- o มัคคุเทศก์ที่แสนน่ารักของเรา Sr. Magaret Cain, osu ชาว
อเมริกันที่ไปอยู่บราซิลนานราวห้าสิบปี ท่านแปลให้เราโดย
ไม่เหน็ดเหนื่อย จนพอจะจบวัน ท่านก็พูดกับเราเป็นภาษา
โปรตุเกส และพูดกับชาวบราซิลเป็นภาษาอังกฤษ เราต้องเตือน
ท่านว่า “กรุณาเปลี่ยนสถานีออกอากาศด้วยค่ะ”

*กลับบ้าน ประเทศที่อบอุ่นที่สุดในโลก
ใครจะบอกอย่างไรก็ตาม ว่าที่ใดสวยที่สุดในโลก หรือคนงาม
ที่ไหนที่สุดในโลก ดิฉันว่า บ้านเราอบอุ่นที่สุด ....*